

Občina Tolmin

**Svet za preventivo in
vzgojo v cestnem prometu**

Številka : _____

Datum : 02.04.2022

SVET OBČINE TOLMIN

POROČILO O DELU ZA LETO 2021

Nosilec izvajanja programa prometne preventive in vzgoje v cestnem prometu Občine Tolmin je občinski SPV CP, kamor sodijo tudi naloge trajnostne mobilnosti, ki se nanaša na vsebine od vrtcev do srenje šole. Na ta način želimo otroke in mlade ne le vzgajati v odgovorne in spoštljive udeležence v prometu temveč jim želimo z ozaveščanjem ponuditi kakšne karijerne možnosti tudi na tem področju, morda tudi pomagati pri izbiri poklicne poti. Zato tudi SPV k vzgojno preventivnim aktivnostim pristopa načrtno in dolgoročno.

SPV CP v zadevah iz svoje pristojnosti opozarja in daje predloge pristojnim organom za izboljšanje prometne varnosti za reševanje problematike ter dolgoročnega zagotavljanja varnosti v cestnem prometu vseh udeležencev, tako na področju izobraževanja, vzgoje, preventive kot tudi gradnje ustrezne prometne infrastrukture v skladu z veljavnimi standardi in ustreznim strokovnim nadzorom na področju urejanja prometa v občini.

Naloge Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Tolmin (v nadaljevanju SPV CP), so opredeljene v ustreznem občinski aktu zaenkrat je to »Uredba o ustanovitvi SPV CP«, ki pa ni v skladu s terminologijo pravnih aktov na lokalnem nivoju. Kot izhaja iz hierarhije pravnih aktov v slovenskem pravnem redu so Uredbe akti, ki se sprejemajo na nivoju države (vlada...). Na lokalnem nivoju pa imamo Odloke, Pravilnike in druge primerljive pravne akte. Zato je v pripravi ustrezen Odlok, ki bo zamenjal sedanjo Uredbo.

Delo in pristojnosti Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu so opredeljene v **Zakonu o voznikih** (v nadaljevanju **Zov**), ki določa, da je **Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu strokovno posvetovalno delovno telo Občinskega Sveta, torej je samostojno delovno telo, ki mu je občinska uprava dolžna zagotavljati vso potrebno logistično, tehnično in drugo podporo.**

V tej zvezi ima občinska uprava svojega predstavnika, ki opravlja določene naloge in je hkrati tudi **tajnik SPV-ja**.

V letu 2021 smo se srečali z neobičajnim primerom, predstavnik občinske uprave, ki pa je hkrati na funkciji tajnika SPV CP samovoljno mimo odločitve SPV-ja odstranil dve preventivni tabli v lasti SPV. Tabli sta bili na zahtevo SPV CP Tolmin že pred več desetletji in sta bili še vedno aktualni postavljeni s preventivnim namenom na vstopu v Tolmin ena je bila postavljena pred gostilno »Pri noni« in druga pri mostu čez Tolminko »Na Čukli«. Obe je naročil SPV, financirala pa je tako table kot tudi postavitve zavarovalnica Triglav. Za postavitev tabel je SPV pridobil dovoljenje države kot tudi občine in s tega vidika niso bile sporne. Opozarjale pa so na prisotnost otrok, ki hodijo v šolo iz smeri Žabč in za mostom prečkajo državno cesto. Druga tabla pa je opozarjala prav tako na prisotnost otrok na cesti. Tabli sta merili cca 2,50 metra v višino in cca 1,20 metra v širino. SPV je opozoril, da je s samovoljno odstranitvijo tabel bilo storjeno kaznivo dejanje po 220 členu Kazenskega zakonika, ki se preganja na predlog, vendar je bil dogovor z direktorjem, da SPV ne bo šel v to, če se najde druga rešitev in se opravi zamenjavo predstavnika občine in tajnika v SPV-ju.

Članom SPV je bilo nerazumljivo dejanje tajnika SPV, kako je prišel do tega, saj člani SPV nikoli niso problematizirali teh tabel, še manj pa, da bi jih odstranili, ker so bile v funkciji in so služile svojemu namenu. Dejstvo je, da smo se tudi v preteklosti nenehno srečevali z nezadovoljivim strokovnim znanjem na področju urejanja prometa, kar se je tudi odražalo v rešitvah mimo stroke in pravil. Vse to je bila posledica slabega strokovnega znanja in ustreznega predhodnega posvetovanja, ki pa v končni fazi ima vpliv na varnost v prometu. Če navedemo samo nekaj konkretnih primerov;

- **Omejitev hitrosti v Tolminskih koritih**, omejitev velja samo polovico vozišča (v eno smer 30 km/h – v drugo smer pa 40 km/h). Pravilnik določa omejitve hitrosti na odsekih na obeh voznih pasovih enako,
- **Hitrostne grbine na Brunovem dvoredu** so bile postavljene brez ustrezne utemeljitve in se je tako odredilo postavitev na razdalji 400 metrov postavitev 4 hitrostnih grbin, kar smo kot nestrokovno ocenili tudi v SPV-ju, poleg tega pa smo prejeli tudi dve pisni pritožbi KD Dolje-Gabrje. Prav tako je bila ta ulica v celoti obnovljena tudi pločniki. Vendar je nekdo odredil, da se po sredini pločnika po desni strani gledano v smeri Tolmin zasadi drevesa. Ki ovirajo normalno hojo pešcev in so v primeru dežja prisiljeni stopiti na cesto, da se z dežnikom izognejo drevesom. Ulica Brunov drevored ni bila nikoli v preteklosti ocenjena kot kritična, tudi Policija ni obravnaval prometnih nesreč.

In še bi se našlo, vendar ne bi o tem razpredali na Široko in dolgo. Dejstvo je, da je problem potrebno rešiti.

Vse to nas je vodilo k temu, da je na seji SPV bil problem obravnavan in izrečeno opozorilo za neodgovorno delo tajnika. Ker gre za ponavljajoče stvari je potrebno skupaj z občinsko upravo najti ustrezno zamenjavo.

Če pogledamo širše delovanje članov občinskega SPV CP je potrebno izpostaviti, da ke angažiranost velika saj delujemo v javni agenciji Republike Slovenije za varnost prometa in to v treh organih med ostalimi tudi v Medresorski delovni skupini, ki pripravlja in oblikuje Resolucijo Nacionalnega programa za varnosti prometa v Republiki Sloveniji. Med drugim smo se tudi angažirali na področju določanja krajev za opravljanje vozniških izpitov.

Letos dne 28.3.2022 je bil predsednik vabljen na sejo Državnega Sveta na Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, kjer je skupaj z AVP in Ministrstvom za infrastrukturo in z državnimi Svetniki oblikoval kriterije v katerih krajih se lahko opravljajo vozniški izpiti. Predsednik je tu angažiran na prošnjo občine Idrija in Litija, saj za sam Tolmin smo problem že rešili.

Zakon o voznikih opredeljuje vlogo SPV CP in pomen za lokalno skupnost na področju prometne vzgoje, varnosti in preventive, kot tudi pristojnosti na področju izvajanja nalog, ko gre za prometno infrastrukturo in sicer so naloge:

- **načrtovan ja in usklajevanja nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu,**
- **ocenjevanja stanja varnosti v cestnem prometu v občini Tolmin,**
- **predlaga organom lokalne skupnosti programe za varnost cestnega prometa in ustrezne ukrepe za njihovo izvajanje,**
- **predlaga organom lokalne skupnosti ukrepe za odpravo pomanjkljivosti in ukrepe za izboljšanje prometne varnosti,**
- **koordinira, organizacija in izvajanje nalog na podlagi programov za varnost cestnega prometa v lokalni skupnosti, predvsem pa ;**
- **sodeluje pri izvajanju prometne vzgoje, dodatnem izobraževanju in obveščanju udeležencev v cestnem prometu o ;**
  - a.) **ukrepih za doseganje optimalne prometne varnosti,**
  - b.) **koordinira izdajanje in razširjanje prometno vzgojnih publikacij in**
  - c.) **drugih gradiv pomembnih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.**

Zakon o voznikih določa tudi naloge in pristojnosti SPV CP pri AVP, ki se nanašajo na delo Javne agencije za varnost prometa RS in jih podrobneje opredeljuje Zakon o javnih agencijah (v nadaljevanju AVP) in sicer :

- **načrtovanje nalog prometne varnosti,**
- **izvajanje preventivnega dela na področju prometa,**
- **varnost v cestnem prometu,**

- **pravila za udeležbo v cestnem prometu,**
- **pogoje za udeležbo voznikov v cestnem prometu,**
- **pravila usposabljanja kandidatov za voznike,**
- **pogoje za usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil,**
- **pogoje za delovanje šol vožnje,**
- **pravila opravljanja voziškega izpita,**
- **pogoje za opravljanje voziškega izpita,**
- **pogoje opravljanja zdravstvenih pregledov in**
- **dodatno usposabljanja voznikov.**

V pravni red Republike Slovenije se prenaša Direktiva 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o voziških dovoljenjih (UL L št. 403 z dne 30. 12. 2006, str. 18; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/126/ES), zadnjič spremenjena z Direktivo Komisije 2016/1106/EU z dne 7. julija 2016 o spremembi Direktive 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta o voziških dovoljenjih (UL L št. 183 z dne 8. 7. 2016, str. 59) in Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L št. 376 z dne 27. 12. 2006, str. 36).

ZoV tudi določa globe za prekrške za izvrševanje Uredbe (ES) 1071/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih glede pogojev za opravljanje dejavnosti cestnega prevoznika in o razveljavitvi Direktive Sveta 96/26/ES (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 51).

Vsebine prometne vzgoje in varne mobilnosti so vključene v obvezni in razširjeni program življenja in dela v vzgojno - izobraževalnih zavodov, izvajajo pa jih pristojni strokovni delavci Zavoda za šolstvo. Preventivne dejavnosti na področju varnosti cestnega prometa organizirajo in izvajajo, javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa ter občinski SPV CP v sodelovanju z ministrstvom pristojnim za šolstvo, javnimi vzgojno-izobraževalnimi Zavodi ter društvi, prostovoljci in nevladnimi organizacijami, ki se ukvarjajo s preventivo, vzgojo in varnostjo v cestnem prometu.

V ta vsebinski sklop sodijo usposabljanja in izobraževanja na področju :

- **varnosti v cestnem prometu,**
- **prevozov v cestnem prometu,**
- **vozil in voznikov,**

- varnosti cestne infrastrukture,
- usposabljanja,
- delavnice,
- preventivni dogodki,
- konference,
- strokovni posveti,
- seminarji in simpoziji,
- **forumi in druge oblike strokovnega izobraževanja, katerega nosilec je Javna agencija za varnost prometa Republike Slovenije in Ministrstvo za šolstvo, Ministrstvo za zdravje in drugi.**

V letu 2021 smo se dvakrat udeležili sej Medresorske delovne skupine in ene seje preko aplikacije Zoom, katerih vsebina je bila obravnava Poročila za kolegij direktorjev in oblikovanje Nacionalnega programa varnosti prometa v Republiki Sloveniji.

V letu 2021 smo kot vsako leto na področju vzgoje in preventive v cestnem prometu izvedli tudi več aktivnosti za šole. Tako smo preko Zoom organizirali in financirali delavnico, ki jo je izvajal Zavod Vozim. Prva delavnica je potekala v mesecu Januarju 2021 »O prometni varnosti«, druga delavnica pa se je odvijala v mesecu februarju 2021 na temo »Inovativno izobraževanje o varni vožnji«. Obe delavnici sta ponudili obilo novega znanja in osvežitve starega.

V živo pa je potekala delavnica za dijake gimnazije Tolmin in to v mesecu Novembru 2021 na temo »varna udeležbe v prometu«.

Za osnovnošolce smo izvedli prav tako več različnih aktivnosti. V mesecu maju smo izvajali redne preventivne tehnične preglede koles, ki jih uporabljajo osnovnošolci. To je že tradicionalna akcija SPV CP s podjetjem TRIS d.o.o. iz Tolmina. Starši in otroci pripeljejo kolesa otrok v delavnico, kjer se jih pregleda ali ustrezajo vsem zahtevam tehnične brezhibnosti, če ne se te odpravijo, tako da je kolo brezhibno. Ob tem otroci pridobijo tudi nalepko na kolo z napisom »Varno kolo«. Nalepke »Varno kolo« priskrbi SPV CP in jih razdeli šolam. Vse stroške nosi SPV CP.

Prav tako smo v mesecu maju organizirali in finančno podprli programe za osnovne šole imenovan »Jumicar«. Za ta projekt se dogovarjamo z zunanjim izvajalcem, ki program izvede na vseh osnovnih šolah v občini Tolmin.

Ta program izvajamo tako, da se tudi učenci iz podružničnih šol pridružijo matični šoli, kjer skupaj izvajajo program. Zaradi racionalizacije SPV plača šolski prevoz otrok iz podružničnih šol, saj je to ceneje kot, da se izvajalec z vso opremo premešča na zunanje lokacije .

Tudi program »Jumicar« združujemo njegovo izvajanje na Mostu na Soči in pogosto tudi iz šole Podbrdo.

Tudi program za vrtce poteka v občini Tolmin to so »Kolesarčki«, ki je namenjen otrokom od 3 leta starosti dalje. Tudi ta program financira SPV. Zaradi racionalizacije stroškov SPV plača prevoze otrok iz podružnic v Tolmin.

Drugi del programa poimenovan »Kolesarčki« se izvaja na Mostu na Soči za otroke iz vseh podružničnih vrtcev in iz vrtca Podbrdo. Tem otrokom, ki se pripeljejo iz drugih krajev SPV CP financira tudi prevoz.

V mesecu septembru je Zavod vozim izvajal preventivne delavnice za osnovnošolce vseh šol v občini Tolmin skupaj so izvedli tri delavnice.

Ob pričetku motoristične sezone je SPV skupaj s člani Moto kluba Soča, AMD Tolmin in s Policijo izvajal preventivne aktivnosti hitrost. V akciji je sodelovalo več motoristov, ki so se postavili ob cesti na avtobusnih postajališčih na Volarski ravnini in v Čiginju pri Gostolu. Motoristom, ki so se ustavljali se je delilo propagandni material, ki ga je pripravil SPV CP, AMD pa smo pripravili panoje s propagandnimi vsebinami.

Prometno tehnična komisija SPV

SPV občine Tolmin ima tudi prometno tehnično komisijo, ki jo sestavljajo članice in se sestaja po potrebi. Tako se je komisija v letu 2021 ukvarjala med ostalim tudi s pobudo KS Slap ob Idrijci, kjer so krajanje izrazili interes za zmanjšanje hitrosti skozi naselje. Skupaj s Policijo, predstavnikom AMD Tolmin in SPV CP je bil na podlagi skupnih ugotovitev izoblikovan predlog, da se v osrednjem delu naselja v bližini avtobusne postaje postavi stacionarni Radar, ki ga postavlja direkcija za ceste RS, zato se je predlog posredovalo občinski upravi, da pripravi ustrezne strokovne podlage in izvede vse potrebne postopke za pridobitev soglasja in postavitve stacionarnega radarja. Svetnica iz Slapa ob Idrijci je predlog tudi posredovala občinskemu Svetu.

Prav tako je bil na pobudo občanov zaselka Trušna, KS Idrija pri Bači opravljen ogled in ocena, da se zmanjša hitrost vožnje skozi zaselek. Tudi tu se je izoblikovalo predlog s postavitvijo dodatnega prometnega znaka z omejitvijo hitrosti. Predlog SPV bo realizirala občinska uprava.

Prav tako sta svoje stališče do urejanja prometa predstavila predstavnik KS Most na Soči, gre za območje v okolici osnovne šole Dušan Munih in predstavnik naselja Stopnik, ki živi v hiši z gospodarskim poslopijem, ki leži na obeh straneh države ceste Idrija – Tolmin. Ker se na tem delu ugotavlja večje hitrosti, kot je omejitev (70 km/h) je SPV po predstavitvi problematike ocenjeval, da bi lahko bil učinkovit ukrep zvočne oziroma optične ovire ali pa namestitve stacionarnega radarja. Občinski upravi je SPV predlagal, da se izvede postopke za soglasja Direkcije za ceste in da Direkcija postavi primeren stacionarni Radar.

Prometna vzgoja in aktivnosti za večjo varnost v prometu.

Skupaj z občino Tolmin je bilo v letu 2021 izvedeno več aktivnosti za izboljšanje prometne varnosti v občini. Tako je SPV skupaj z AMD Tolmin ob dnevu Evropskega tedna mobilnosti (ETM) izvajal program, za vse udeležence, na poligonu na Mestnem trgu. Poligon je postavilo AMD pri izvajanju spretnostne vožnje s kolesi pa sta izvajala predstavnica osnovne šole in članica SPV France Bevk iz Tolmina in predstavnik SPV. Udeležba je bila sorazmerno velika predvsem otrok.

Poleg tega je bil poligon v uporabi tudi pri šoli na Mostu na Soči. Poleg poligona pa se je na Mostu na Soči opravljalo preventivne tehnične preglede za kolesa otrok, kot se to izvaja v Tolminu že več let. Tudi tu naša želja, da bi to izvajali vsako leto. Po opravljenem pregledu so otroci na svoja tehnično brezhibna kolesa dobili nalepko »Varno kolo«.

SPV pa že vrsto let izvaja tudi varovanje otrok ob pričetku šolskega leta. V zadnjih dveh letih je SPV CP opravil določene spremembe pri načinu in poteku varovanja, ki pomeni velik napredek, saj je organizator in koordinator teh aktivnosti SPV CP. Tu se je pokazal napredek predvsem pri kvalitetnem izvajanju varovanja, ki ga opravlja policijsko veteransko združenje Sever, posamezni člani Moto kluba in AMD Tolmin. Napredek je, da se varuje preko 20 nevarnih mest na poti v šolo, da varovanje temelji na strokovnih podlagah, ko se predhodno sodelujoče ustrezno usposobi in seznanjeni s potekom in izvajanjem njihovih nalog, da se je varovanje iz enega tedna podaljšalo na 14 dni. Poleg tega pa smo v SPV-ju uspeli v teh dveh letih doseči, da prostovoljci napišejo poročilo SPV, kjer zabeležijo vse posebnosti in nevarnosti, ki bi lahko vplivale na varnost otrok. SPV te ugotovitve združi v poročilo, ki se ga pošlje občinski upravi, ki naj bi te pomanjkljivosti in nevarna mesta na šolski poti izboljševala oziroma postopoma odpravljala. SPV bo občasno preverjal ali je bilo v tej zvezi kaj narejenega. Za obdobje dveh let kar so bila poslana poročila, občinska uprava SPV-ja še ni seznanila ali so določene pomanjkljivosti že odpravljene.

KS Volče nas je obvestila o problemu obnovljenega priključka iz vasi proti deponiji, kjer so krajanje opozorili na problem preglednosti križišča z deponije na glavno cesto, kjer to ovira visok zid pri hiši-apartmaju Volče št.88. Zato je SPV predlagal postavitev večjega cestnega ogledala, saj je z vidika preglednosti v tem križišču to nujno za varnost udeležencev v prometu, saj se s stranske poti vključujejo tudi traktorji in druga kmetijska mehanizacija s priključki. V Volčah na hiši št.14 je SPV preverjal upravičenost nameščenega cestnega ogledala. Ugotovljeno je bilo in sprejet sklep, da se ogledalo odstrani, ker ne služi izboljšanju prometne varnosti. Namreč stranska cesta iz vasi pripelje na glavno cesto v predelu, kjer ni preglednosti na glavno cesto, zato je bilo pred leti na tem delu promet urejen enosmerno samo v vas in prepovedan promet iz priključka na glavno cesto, saj a ni nujen, saj je neko metrov naprej pregleden glavni priključek iz vasi na glavno državno cesto. Ko se je prejšnji nepregledni priključek je nekdo spremenil prometno signalizacijo, ki predstavlja nevarnost za vse, ki vstopajo na glavno cesto še posebej za traktorje s prikolico. S sklepom SPV-ja je seznanjena tudi občinska uprava.

Sicer pa SPV sodeluje z vsemi članicami in ostalimi subjekti v občini, na katerega se tako KS, kot tudi občani pogosto obračajo po pomoč. Odzovemo se na vsako prošnjo ali opozorilo, ki jo prejmemo na naslov SPV, sprejmemo odločitev in to posredujemo občinski upravi. Navezava med SPV in občinsko upravo pa je tajnik SPV, ki pa žal svojega dela nalog ne opravlja. Zato bomo predlagali njegovo zamenjavo, saj SPV drugih pristojnosti in moči v tej zvezi nima.

Ob pričetku šole SPV priskrbi tudi ustrezna gradiva za starše in prvošolčke, ki jih izročimo šolam. Tudi sicer pridobivamo tudi druga gradiva s katerimi poskušamo vplivati na večjo prometno varnost, ki ga ob različnih aktivnosti in akcijah izročamo udeležencem v cestnem prometu ali na druge načine distribuiramo v javnost, loj preko oglasne deske AMD Tolmin ali tako, da se jih pusti na določenih javnih mestih do katerih imajo občani dostop in si jih lahko vzamejo.

Vsi člani in članice SPV si prizadevamo za boljšo prometno varnost in za izvajanje preventivnih ukrepov, vendar potrebujemo več konkretne podpore in sodelovanja s občinsko upravo, saj se s sodelovanjem lahko reši marsikateri infrastrukturni problem že v fazi izgradnje ali rekonstrukcije. Res je, da projekte delajo projektanti, vendar ti žal ne razpolagajo z ustreznim znanjem prometne stroke, kar v SPV-ju že vrsto let opažamo.

Ker prometne statistike za občino žal nimamo pogledjmo na kratko kako je s tem na državnem nivoju v letu 2021. V letu 2021 je bilo na slovenskih cestah evidentiranih, torej tudi obravnavanih 17.050 prometnih nesreč (PN). Kar pomeni za 14 % več leto prej (2020). PN s telesnimi poškodbami in s smrtnim izidom se je povečalo za 12 %. Skupaj je na slovenskih cestah umrlo 114 udeležencev, kar je za 34 več mrtvih kot leta 2020. To je porast za 43 %, glede na prejšnje leto 2020. Porast mrtvih v PN je predvsem v obdobju maj – september, ko je skupja izgubilo življenje 74 udeležencev, oziroma 64 % vseh umrlih v letu 2021.

Hudo telesno poškodovanih je bilo v letu 2021 večje za 16 % glede na leto 2020, kar pomeni, da je bilo v letu 2021 hudo telesno poškodovanih 784 prometnih udeležencev in udeleženk.

Tudi pri lažje telesno poškodovanih udeležencih in udeleženkah se beleži porast za 13 %, saj je bilo v letu 2021 poškodovanih 5654 udeležencev in udeleženk, v letu 2020 pa 5017.

Med umrlimi udeleženci je bilo v letu 2021 največ voznikov enoslednih vozil.

Dokaj veliko število umrlih je tudi med pešci, tako v letu 2021 beležimo 15 mrtvih, v letu 2020 pa 5. Tudi umrlih kolesarjev v prometu je v porastu, umrlo jih je 10 v letu 2021 in v letu 2020 pa 8.

Menimo, da bi tudi na lokalnem nivoju lažje spremljali stanje prometne varnosti in bi se tudi lažje z argumenti odločali o urejanju prometa, če bi nekdo v lokalni skupnosti te podatke redno spremljal in obdeloval. Veliko lažje bi bilo tudi občinskim Svetnikom sprejemati posamezne odločitve.

Predsednik

Jože Režonja